

CURTEA DE APEL CHIȘINĂU

Prima instanță: Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău (jud. M. Muruianu)

Dosarul nr.2a - 2212/14

DECIZIE

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ

15 iulie 2014

mun. Chișinău

Instanța compusă din:

Președintele ședinței

Lidia Bulgac

Judecători

Nicolae Craiu

Maria Guzun

Grefier

Elena Chicu

examinând, în ședință publică, apelul declarat de Manolachi Veaceslav împotriva hotărârii judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, din 18.02.2014, adoptată în cauza civilă la cererea lui Manolachi Veaceslav către Țicu Octavian, intervenient accesoriu Publicația Periodică „Timpul”, cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale, instanța,

a c o n s t a t a t :

Pretențiile reclamantului:

1. La data de 22.07.2013 în judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, a fost înregistrată sub nr. 20384, cererea de chemare în judecată înaintată de Manolachi Veaceslav către Țicu Octavian, intervenient accesoriu Publicația Periodică „Timpul”, cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.
2. În susținerea cererii inițiale și concretizate ulterior, reclamantul a indicat că, la data de 14 iunie 2013, în cotidianul „Timpul” și pe site-ul www.timpul.md, a fost publicat articolul „Regretele unui ministru”, semnat de Țicu Octavian, care conține mai multe informații ce îl defăimează. La data de 20.11.2013, în cadrul ședinței judiciare reclamantul a înaintat o cerere de concretizare a cerințelor prin care solicită: - recunoașterea caracterului fals și defăimător al afirmațiilor sus-menționate, utilizate în articolul „Regretele unui ministru” publicat la data de 14 iunie 2013 în cotidianul „Timpul” și pe site-ul www.timpul.md, semnat de Octavian Țicu; - obligarea lui Octavian Țicu și Publicației Periodice „Timpul de Dimineață” SRL să prezinte scuze publice în adresa lui Manolachi Veaceslav prin intermediul cotidianului „Timpul” și pe pagina web: www.timpul.md, pentru utilizarea limbajului injurios la adresa lui Veaceslav Manolachi în articolul „Regretele unui ministru” publicat la data de 14 iunie 2013 în cotidianul „Timpul” și pe pagina web: www.timpul.md, prin publicarea în aceste surse a textului scuzelor; - obligarea lui Octavian Țicu și Publicației Periodice „Timpul de Dimineață” SRL să publice textul dezmințirii anexat la cerere, în cotidianului „Timpul” și pe pagina web www.timpul.md și anume : „Eu, Octavian ȚICU, î-mi cer scuze în mod public în fața Domnului Veaceslav MANOLACHI, pe care l-am defăimat nejustificat și în privința căruia am utilizat un limbaj injurios în ieșirile mele publice și în special prin publicarea la 14 iunie 2013 în cotidianul „Timpul” a articolului Regretele unui ministru. După publicarea articolului mai am niște regrete și anume, regret că am lezat onoarea, demnitatea și reputația profesională a Domnului Veaceslav MANOLACHI. Mă scuzați Domnule Veaceslav MANOLACHI, am greșit atunci când v-am acuzat pe nedrept de comiterea ilegalităților.”; - încasarea din contul lui Octavian Țicu în beneficiul lui a 100000 pentru repararea prejudiciului moral.

Poziția instanței de fond:

3. Prin hotărârea judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, din 18.02.2014, acțiunea a fost respinsă din lipsă de temei, dispunându-se încasarea din contul lui Veaceslav Manolachi în beneficiul statului suma de 100 lei – taxa de stat pentru depunerea cereri de chemare în judecată.

Solicitarea apelantului:

4. La 07.05.2013, Veaceslav Manolachi a declarat apel împotriva hotărârii judecătoria Buiucani, mun. Chișinău, din 18.02.2014, solicitând casarea acesteia cu emiterea unei noi decizii prin care acțiunea să fie admisă integral.

Argumentele părților:

5. În motivarea apelului s-a indicat că instanța de fond nu a constatat și elucidat toate circumstanțele importante pentru soluționarea cauzei, iar concluziile acesteia se bazează pe probe insuficiente. În opinia apelantului, instanța de fond nu a studiat deplin și sub toate aspectele circumstanțele care de facto demonstrează temeinicia acțiunii.
6. În ședința judiciară avocatul apelantului a solicitat admiterea apelului. Reprezentantul intimatului a cerut respingerea apelului cu menținerea hotărârii instanței de fond integral pe care o consideră legală și întemeiată.

Aprecierea instanței de apel:

7. *Analizând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate, prin prisma argumentelor invocate de participanții la proces și a materialelor din dosar, Colegiul consideră apelul drept neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele motive.*
8. Conform art. 373 alin.2 Cod de Procedură Civilă, „în limitele apelului, instanța de apel verifică circumstanțele și raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanțe, precum și celor care au fost stabilite, dar care au importanță pentru soluționarea cauzei, apreciază probele din dosar și cele prezentate suplimentar în instanța de apel de către participanții la proces,„. Părțile și alți participanți la proces au dreptul să prezinte noi probe dacă au fost în imposibilitate să o facă la examinarea cauzei în prima instanță (art.372 alin.(1) CPC).
9. Colegiul Civil reține că, instanța de fond legal și întemeiat a respins cererea de chemare în judecată, deoarece reieșind din

- materialele cauzei rezultă că, intimatul a efectuat o anchetă rezonabilă până la publicarea articolului, a acumulat documentele anexate la dosar, el și-a onorat obligația impusă de art. 24 alin. 2 lit. c) al Legii privind libertatea de exprimare și, din acest motiv, nu poate fi găsit responsabil de defăimare.
10. Instanța corect a remarcat că, articolul dat nu face referire directă la acțiunile pîrîtului, ci la ilegalitățile comise în sportul moldovenesc, fapt care reiese evident din textul articolului. Numele lui Manolache a fost menționat în mod colateral, ca persoană responsabilă de respectarea legii în domeniul dat. Aceasta din urmă este o chestiune de interes public, iar protecția juridică a unor astfel de expresii este una sporită.
 11. Referitor la exprimarea folosită în articolul cu pricina anume a cuvintelor "Lumea din sport zice că această" zeciuală "pornește de la Manolachi", acesta urmează a fi interpretat prin prisma alin. 6 și 7 a articolului în care se menționează despre ilegalitățile depistate la Ministerul Tineretului și Sportului pe cînd pîrîtul a fost Ministru în acest minister. Acesta vizează raportarea cantonamentelor fără ca acestea să aibă loc, mărirea prețurilor pentru cantonamente sau nedeclararea acoperirii cheltuielilor de cantonament de către gazda cantonamentului. Aceste fapte nu au fost contestate de reclamant.
 12. Tot în acest context Colegiul socrate și pasajul Lumea din sport zice că această "zeciuală" pornește de la Manolachi", căruia așa și i-a rămas "10%" reclamantul nu a negat că pînă în iunie 2013 lui i-au fost aduse acuzații de implicare în ilegalități, pretins de interes personal. Existînd de fapt o plîngere publică semnată de mai mulți sportivi și pedagogi care conține astfel de acuzații anexată la f.d. 75, 76. Temeinicia sau netemeinicia acestor acuzații nu au vreo relevanță pentru acest dosar, deoarece massmedia nu trebuie să răspundă pentru simpla răspîndire a declarațiilor terților. (hot. Fux nr. 5 c. Moldovei, 1 iulie 2008, para. 24).
 13. Referitor la pasajul doi din articolul dat, care are următorul conținut "Despre vinderea sportivilor de performanță pentru alte țări în beneficii personale am vorbit și mai mult. Czul judocanilor și a lui Manolachi a fost vîrfurile aisbergului unui sistem care funcționează de ani de zile" instanța conchde că cele descrise deasemeni se bazează pe situația reală din Federația Națională de Judo (FNJ), unde la 22.02.2013 antrenorul principal și secund al lotului național de judo au fost demisi. Ulterior Secretarul FNJ confirmă în scris Centrului sportiv de pregătire a loturilor naționale, că antrenorii demisi împreună cu sportivii lotului național se află în cantonament în or. Tașchent în perioada 01.03-21.04.2013. La solicitarea Ministerului secretarul FNJ confirmă că nu cunoaște despre deplasarea persoanelor date la cantonament în or. Tașchent. Aceste fapte confirmă că FNJ a ascuns de Ministerul Tineretului și Sportului acest fapt. Ulterir la sfîrșitul cantonamentului 3 din 6 judocani au evoluat în intervalul de timp 19 și 21 aprilie 2013 din numele EAU la campionatul Asiatic de judo din Tailanda. Pe baza acestor evenimente la data de 29 aprilie 2013, Comitetul Național Olimpic (CNO) a emis o confirmare prin care comunică că dl. Manolacvhi a dus în eruare CNO și MTS tănuind transferul celor 6 judocani. La 7 iunie 2013, prin hotărîrea CNO nr. 2/2 au fost suspendate raporturile cu FNJ în legătură cu transferul judocanilor efectuată de conducerea FNJ. Aceste măsuri au fost susținute de Federația Internațională de Judo, care la 9 iulie 2013 a recomandat suspendarea reclamantului din participarea la activitățile internaționale. Deși Manolachi a pretins că transferul la Campionatul Asiatic a fost ilegal nu a întreprin nici o măsură pentru reîntoarcerea sportivilor sau pentru a invalida efectul scrisorilor din 22 februarie 2013 (prin care a fost permisă evoluarea celor 6 judocani din numele Emiratelor Arabe Unite).
 14. Mai mult, chiar dacă aceste fapte se vor dovedi a fi false ulterior, situație ce nu schimbă această concluzie, iar interpretarea Hotărîrii CEDO în cauza Flux nr. 6 c. Moldovei (29 iulie 2008) de către reclamant în sensul interzicerii relatării despre pretinse infracțiuni pînă la condamnarea definitivă reprezintă o abordare care nu poate fi aplicată speței, or în parag. 31 al acestei hotărîri, CEDO a menționat în mod expres că: "Curtea ... nu acceptă motivarea primei instanțe, și anume că acuzațiile cu privire la un comportament ilegal grav aduse reclamantului în procedurile naționale ar fi trebuit dovedite mai întăi în cadrul procedurilor penale."
 15. În concluzie, fiecare pasaj privit separat și tot articolul contestat nu este de natură să depășească limitele dreptului de exprimare. În ceia ce privește dreptul la viața privată, dreptul la apărarea onoarei, demnității și reputății persoanei este de menționat că drepturi absolute nu există.
 16. Convenția Europeană recunoaște libertatea de exprimare drept unul din fundamentele esențiale ale unei societăți democratice și consideră protecția care trebuie acordată presei deosebit de importantă. În același timp, Curtea Europeană statuează că art. 10 al Convenției nu garantează o libertate de exprimare absolută, chiar și în privința presei preocupate de serioase chestiuni de interes politic.
 17. Potrivit prevederilor §2 al art. 10 CEDO, exercitarea acestei libertăți comportă „îndatoriri și responsabilități”, care sunt de asemenea aplicabile presei.
 18. Acestor îndatoriri și responsabilități li se acordă o semnificație particulară cauzei examinate, atunci cînd este vorba de lezarea reputății onora și de subminarea drepturilor altora. Datorită îndatoririlor și responsabilităților inerente exercitării dreptului la exprimare, garanția acordării jurnaliștilor de art. 10, în vederea comunicării chestiunilor de interes general este supusă prezumției că aceștia acționează cu bună credință în vederea prezentării unei informații veridice și concrete potrivit eticii ziaristice.
 19. Jurisprudența CEDO este categorică și în privința sancționării unui ziarist pentru răspîndirea afirmațiilor făcute de altă persoană într-un interviu - aceasta poate fi acceptată doar dacă este justificată de motive puternic legate de situația particulară care se examinează, de altfel ar stănjei serios contribuția presei la discutarea chestiunilor de interes public.
 20. În final, efectuînd o apreciere globală a circumstanțelor speței, avînd, în deosebi, în vedere poziția publică pe care o dețin atît apelantul cît și intimatul interesul major și de o importanță actuală a subiectului publicației, Colegiul Civil consideră că, instanța de fond corect a ajuns la concluzia că nu a fost încălcat justul echilibru a drepturilor, citate supra, garantate de Convenție și de legislația națională care se pretind a fi lezate.
 21. Potrivit practicii judiciare cu privire la aplicarea unor prevederi ale Legii cu privire la libertatea de exprimare, nici libertatea de exprimare și nici apărarea onoarei, demnității, reputății profesionale și vieții private de familie nu sînt absolute și nu au prioritate una în față alteia. Mai mult, evidențind valoarea dreptului la informație și a libertății de exprimare, se subliniază că, un rol special în acest sens îl are presa, care are sarcina de „căine public de pază” al democrației, libertatea de exprimare a căreia, totodată, este garantată.
 22. Colegiul Civil apreciază critic, și argumentele apelantului precum că, instanța de fond nu a constatat și elucidat pe deplin circumstanțele cauzei, deoarece, instanța judecătorească reține spre examinare și cercetare numai probele pertinente care confirmă, combat ori pun la îndoială concluziile referitoare la existența sau inexistența de circumstanțe, importante pentru soluționarea justă a cazului.
 23. Avînd în vedere cele expuse mai sus, hotărîrea judecătoreiei Buiucani, mun. Chișinău, din 18.02.2014, este legală, fiind adoptată cu aplicarea corectă a normelor de drept material și cu respectarea normelor de drept procedural și urmează a fi menținută.
 24. În conformitate cu art. 385 alin. (l) lit. a) CPC, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău

decide:

Se respinge apelul declarat de Manolachi Veaceslav.

Se menține hotărârea judecătorei Buiucani, mun. Chișinău, din 18.02.2014, adoptate în cauza civilă la cererea Manolachi Veaceslav către Țicu Octavian, intervenient accesoriu Publicația Periodică „Timpul”, cu privire la apărarea onoarei, demnității și reputației profesionale.

Decizia este definitivă din momentul emiterii, fiind susceptibilă de recurs la Curtea Supremă de Justiție, în termen de două luni de la comunicare.

Președintele ședinței

Lidia BULGAC

Judecătorii

Nicolae CRAIU

Maria GUZUN